

POUTNÍK

Ročník XXV
ZÁŘÍ 2021

HORNÍ ČERMÁNŮ – MARIÁNSKÁ HORA
POUTNÍ KOSTEL – MARGRETT P. HÁLE

JAKUBOVICE – SV. ANTONIÍN

DOLNÍ ČERMÁNŮ – SV. JIŘÍ

PETROVICE – SV. FRANTIŠEK XAVIERSKÝ

VERNEŘOVICE – SV. JÁN KŘTEL

Matko ustavičné pomoci, oroduj za nás!

Mše pro verměřovické skauty - tábořiště Bouzov (11. 7. 2021)

30 let od posvěcení kapličky v Hůře - mše v Petrovicích (25. 7. 2021)

CÍRKEVNÍ A OBČANSKÝ KALENDÁŘ – ZÁŘÍ 2021

1.	st	sv. Jiljí		Linda, Samuel
2.	čt	sv. Justus		Adéla
3.	pá	sv. Řehoř Veliký, papež a Učitel Církve		Bronislav
4.	so	sv. Rozálie		Jindřiška
5.	ne	sv. Viktorín (Vítězslav)	23. v mezidobí	Boris
6.	po	sv. Magnus		Boleslav
7.	út	sv. Melichar Grodecký		Regína
8.	st	Narození Panny Marie	svátek	Mariana
9.	čt	sv. Petr Klaver		Daniela
10.	pá	bl. Karel Spinola a druhové		Irma
11.	so	sv. Emil		Denisa
12.	ne	Jména Panny Marie poutní slavnost na Mariánské Hoře	24. v mezidobí	Marie
13.	po	sv. Jan Zlatoústý, biskup a Učitel Církve		Lubor
14.	út	Povýšení svatého Kříže	svátek	Radka
15.	st	Panna Maria Bolestná		Jolana
16.	čt	sv. Ludmila, mučednice, česká patronka		Ludmila
17.	pá	svatí Kornélius a Cyprián, sv. Robert Bellarmin, sv. Hildegarda z Bingen		Naděžda
18.	so	sv. Josef Kupretinský		Kryštof
19.	ne	sv. Januáriuš	25. v mezidobí	Zita
20.	po	svatí Korejšti mučedníci (102 mužů i žen)		Oleg
21.	út	sv. Matouš	svátek	Matouš
22.	st	svatí Mořic a druhové		Darina
23.	čt	sv. Pius z Pietrelciny		Berta
24.	pá	sv. Gerard (Jaromír)		Jaromír
25.	so	sv. Kleofáš		Zlata
26.	ne	svatí Kosma a Damián	26. v mezidobí	Andrea
27.	po	sv. Vincenc z Pauly		Jonáš
28.	út	sv. Václav (Den české státnosti)	slavnost	Václav
29.	st	svatí Archandělé Michael, Gabriel, Rafael	svátek	Michal
30.	čt	sv. Jeroným, kněz a Učitel Církve		Jeroným

Použité fotografie:

Titulní strana: Malba na stropě kostela Narození Panny Marie na Mariánské Hoře;
foto T. Bednář

Str. 2: Mše pro verměřovické skauty; foto M. Hubálek

Str. 5: Mše v Dolní Čermné s žehnáním bylin; foto L. Ešpandrová

Str. 15: Pouť mládežníků na Velehrad; foto E. Motlová

Str. 19: Farní odpoledne; foto T. Bednář

2. a Poslední strana: 30 let od posvěcení kapličky v Hůře; foto T. Bednář

POUTNÍKOVO POSELSTVÍ

OBŘAD ŽEHNÁNÍ NOVÉHO OLTÁŘE

„Kristus je oltář, oltář je Kristus.“

Moji milí farníci,

v červnu jsem požehnal dva nové oltáře a ambon. Protože se jednalo výjimečnou událost v životě farnosti a krásné obřady, připomenuli jsme si už v předminulém čísle slova modliteb, která zazněla při žehnání ambonu a dnes Vám chci napsat o žehnání oltáře.

Požehnání nového oltáře se konalo po přímlovách. Přistoupil jsem před nový oltář čelem k lidu a řekl pár slov z římského pontifikálu o oltáři a jeho významu v životě církve.

Kristus, oltář Nové smlouvy

Církevní otcové starověku na základě úvah o Božím slově neváhali tvrdit, že Kristus tím, že obětoval sám sebe, je obětí, knězem i oltářem.

Autor listu Židům ukazuje Krista jako Velekněze i živý oltář nebeského chrámu; a v knize Zjevení je náš Vykupitel představen jako zabítý Beránek, jehož oběť přenáší anděl na nebeský oltář.

Křesťan, duchovní oltář

Kristus, naše Hlava a náš Učitel, je skutečným oltářem, proto i jeho učedníci jsou duchovními oltáři, na kterých se Bohu přináší oběť svatě prožívaného života.

Tak to chápali i církevní Otcové. Svatý Ignác z Antiochie výslovně prosil Římany: *„Nic většího mi nemůžete poskytnout, než abych byl obětován Bohu, dokud je oltář připraven.“*

Svatý Polykarp napomíná vdovy, aby žily svatě, protože *„jsou Božím oltářem“*.

Podobné jsou i výroky jiných otců, například svatého Řehoře Velikého: *„Čím jiným jsou ti, kteří žijí správně, než Božím oltářem? ... Právem se tedy srdce (spravedlivých) nazývají Božím oltářem.“*

Podle jiné symboliky, stejně rozšířené mezi církevními spisovateli, jsou věřící, kteří v modlitbě předkládají své prosby a přinášejí oběť chvály, živými kameny, z kterých Kristus, náš Pán, vytváří oltář církve.

Oltář, stůl oběti a velikonoční hostiny

Kristus ustanovil památku oběti, kterou měl přinést Otcu na oltáři kříže, jako obětní hostinu, a tím učinil posvátným i stůl, u kterého se věřící mají shromažďovat ke slavení Pánovy smrti a vzkříšení.

Tak je oltář stolem oběti i hostiny, když na něm kněz, jednající v osobě Krista, koná totéž, co konal sám Pán a co přikázal svým učedníkům konat na svou památku.

Apoštol Pavel to jasně vyjadřuje slovy: *„Kalich požehnání, který žehnáme – není to účast v Kristově krvi? Chléb, který lámeme – není to účast v Kristově těle? Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě.“*

Oltář, znamení Krista

Křesťanský oltář plní úlohu stolu oběti i velikonoční hostiny:

- je obětním oltářem, na kterém se bude stále svátostně zpřítomňovat oběť kříže, dokud Kristus nepřijde ve slávě;
- je stolem, u kterého se shromažďují věřící, aby Bohu vzdávali díky a přijímali Kristovo tělo a krev.

Ve všech kostelech je tedy oltář „středem díkyvzdání, kterým je eucharistie“; a k tomuto středu v určitém smyslu směřují ostatní liturgické obřady církve.

Protože se na oltáři slaví Pánova památka a rozdílí se z něj věřícím Pánovo tělo a krev, církevní spisovatelé jednoznačně potvrzují, že oltář je znamením samého Krista; proto platí, že „*oltář je Kristus*“.

Dále jsem přidal komentář jak se v liturgickém prostoru chovat:

Při mši svaté se tedy ukláníme před tímto oltářem, když jdeme číst čtení, přímluvy, protože oltář je Kristus.

Před svatostánkem pokleká kněz a ministranti na začátku a na konci mše svaté; věřící při příchodu do kostela a při odchodu z kostela.

Při mši svaté je nejdůležitější (středem naší pozornosti) právě tento oltář, protože oltář je Kristus.

V římském pontifikálu je dále uvedeno:

- Oltář má být postaven odděleně od stěny, aby ho kněz mohl snadno obcházet a slavit mši obrácen tváří k lidu.
- Má být na takovém místě, aby byl skutečně středem, k němuž se přirozené obrací pozornost celého shromáždění
- Z povahy a určení oltáře vyplývá, že je zasvěcen jedině Bohu, neboť jenom Bohu se přináší eucharistická oběť.

Pokračování příště.

K radostnému a hlubokému prožívání víry a mše svaté Vám ze srdce žehná

Váš otec Jan ☺+

HLAS PETROVA NÁSTUPCE

PATRIS CORDE (otcovským srdcem) o **svatém Josefu a jeho lásce k Ježíši**
Apoštolský list papeže Františka u příležitosti 150. výročí vyhlášení svatého Josefa za „Ochránce všeobecné církve“ z 8. prosince 2020; výňatek osmý

7. OTEC VE STÍNU

Polský spisovatel Jan Dobraczyński ve své knize Stín otce²⁴⁾ podává formou románu život svatého Josefa. Podmanivý obraz stínu definuje postavu svatého Josefa, který je ve vztahu k Ježíši pozemským stínem nebeského Otce. Chrání jej, opatruje a nikdy se od Něj nevzdaluje, aby šel svojí cestou. Jak připomíná Mojžíš Izraeli: »V poušti jsi viděl, jak tě Hospodin, tvůj Bůh nesl, jako člověk nosí své dítě, po celou cestu« (Dt 1,31). Takto Josef vykonával otcovství po celý svůj život²⁵⁾.

Ve společnosti naší doby se nezřídka zdá, že děti jsou sirotci. Také církev dnes potřebuje otce. Stále aktuální je napomenutí sv. Pavla: »I kdybyste měli na tisíce vychovatelů v křesťanské víře, otců nemáte mnoho« (1 Kor 4,15); a každý kněz či biskup by měl jako apoštol dodat: »Já jsem se stal vaším otcem v Kristu Ježíši« či »Moje děti, bolestně vás rodím, dokud nenabudete podoby Kristovy« (Gal 4,19).

Být otcem znamená dát synovi zkušenost života, reality. Nikoli jej zadržovat a věznit, nikoli jej vlastnit, nýbrž uschopnit k rozhodnutím, svobodě a východiskům. Možná proto tradice nazývá Josefa otcem „nejcudnějším (nejčistším)“. Není to pouze afektivní přívlastek, nýbrž syntéza postoje, který vyjadřuje opak majetnictví. Cudnost (čistota) je svoboda od majetnictví ve všech oblastech života. Jedině cudná láska je opravdu láskou. Láska, která chce vlastnit, je nakonec vždycky ohrožením, uvěznuje, dusí a činí nešťastnými. Sám Bůh miluje člověka čistou láskou, dává mu také svobodu pochybit a stavět se na odpor. Logika lásky je vždycky logikou svobody, a Josef dovedl milovat mimořádně svobodně. Nikdy nestavěl sebe do středu. Uměl opustit střed a činit středem svého života Marii a Ježíše.

Josefovo štěstí nespočívá v logice sebeobětování, nýbrž sebedarování. V tomto člověku nikdy není znát frustrace, nýbrž jenom důvěra. Jeho přetrvávající mlčení neobsahuje stížnosti, nýbrž konkrétní projevy důvěry. Svět potřebuje otce, odmítá pány, odmítá toho, kdo chce vlastněním druhého vyplnit svoji vnitřní prázdnotu, odmítá ty, kdo zaměňují autoritu za autoritativnost, službu za servilitu, konfrontaci za útisk, charitu za vyživování, sílu za destrukci. Každé pravé povolání se rodí ze sebedarování, kterým je zralost jednoduchého obětování. Také kněžství a zasvěcený život žádá tento typ zralosti. Tam kde povolání k manželství, celibátu či panenství nedosáhne zralosti sebedarování a zastaví se u pouhé logiky oběti, se pak namísto znamení krásy a radosti lásky stává výrazem neštěstí, smutku a frustrace.

²⁴⁾ orig.: Cień Ojca, Warszawa 1977;

²⁵⁾ srov. sv. Jan Pavel II., Redemptor custos, 7-8

ZPRÁVY Z VATIKÁNSKÉ KUCHYNĚ

Prosím o modlitby, čeká mne těžká práce

(Vatikán; 17. 8. 2021)

Arcibiskup Kulbokas byl jmenován nunciem na Ukrajině. Narodil se roku 1974, absolvoval Papežskou církevní akademii a pracoval na nunciaturách v Libanonu, Nizozemí, Rusku a Keni.

Kardinál Parolin: Svatý otec se zotavuje

(Itálie; 13. 8. 2021)

Státní sekretář Svatého stolce kardinál P. Parolin, nejbližší papežův spolupracovník, informoval o Františkově zdravotním stavu: „Pomalů se zotavuje, všechno chce svůj čas. Myslím ale, že vše pokračuje dobře, jak dokládají audience a plánovaná cesta do Maďarska a na Slovensko. Papež je totiž člověk silné tělesné konstituce.“

„Virtuální“ eucharistický kongres“

(Manila; 12. 8. 2021)

Kostel sv. Kříže v Manile bude hostit národní „virtuální“ eucharistický kongres, který připravuje Filipínská biskupská konference. Tato událost bude kvůli koronaviru souběžná s mezinárodním kongresem, který proběhne 5. až 12. září v Budapešti.

Ve Francii byl zabit kněz, P. Olivier Maire; probíhá vyšetřování

(Francie; 11. 8. 2021)

Podle zpráv médií bylo tělo nalezeno včera poté, co se jeden muž sám přihlásil na policii a k vraždě kněze se přiznal; podezřelým je čtyřicetiletý muž narozený ve Rwandě Emmanuel Abayisenga, hlavní podezřelý ze žhářského útoku na katedrálu v Nantes v červenci 2020.

V Kalifornii zemřel biskup ThDr. Petr Esterka

(Kalifornie; 10. 8. 2021)

Po posledním rozloučení v pátek 20. srpna 2021 ve společenství českých krajanů v USA, o které řadu let jako kněz a později jako biskup pečoval v rámci České katolické misie, bylo jeho tělo převezeno do ČR. Pochován byl ve svém rodišti v Dolních Bojanovicích.

Vzniká globální katolický pakt o rodině

(Vatikán; 6. 8. 2021)

Akademická pracoviště po celém světě ve spolupráci se studijními centry o rodině budou shromažďovat kulturní a antropologický materiál o rodinné problematice, zejména se zřetelem k rodinným vztahům a ke společenské hodnotě rodiny s přihlédnutím k příkladům prospěšné prorodinné politiky na světové úrovni. Výsledky těchto rešerší budou představeny před zahájením Světového setkání rodin, které bude hostit italské hlavní město v červnu příštího roku.

Na handbiku z Brna za papežem

(Vatikán; 4. 8. 2021)

V aule Pavla VI. dnes vlály také české státní vlajky a v závěru generální audience papež František pozdravil skupinu moravských cyklopoutníků, a to nikoli ledajakých. Někteří z nich totiž putovali na kolech pro vozičkáře, neboli handbiku. „Srdečně vítám poutníky, kteří až z Brna přijeli na kole. To jste vy... Jste skvělí!“, řekl papež.

ze zpráv Radia Vaticana vybral -zj-

SNAŽME SE ZAMYSLET 28

Otec Smith cítil, že by mohl s velebnou Matkou takto hovořit celé hodiny, ale vtom vešla do zahrady Matka Leclercová a on už řekl pouze: „Ale musíme přece také jednat, ma réverende Mère, musíme pracovat s posvěcující milostí!“

„Teď musíte jít oba do hovorny a podívat se na novou fotografii Elvíry Sarnové, která právě došla z Ameriky,“ řekla Matka Leclercová. „A vůbec na ní nevypadá tak světácky, jak jsem se bála.“ Elvíra byla v městě, které se jmenuje Hollywood, už přes rok a otec Smith si velmi přál vidět její fotografii, ale ještě víc by si přál říci velebné Matce, že si hlavy Církve už tak zvykly na podívanou světa, který zanedbává moudrost Kristovu, že už je to přestalo pohoršovat, a že by bylo potřetí obnovit apoštolského ducha také mezi kardinály a arcibiskupy a papežskými nuncií. Nestačí kázat evangelium jenom těm, kteří přijdou do kostela. Evangelium by se mělo kázat i těm, kteří si je nepřejí slyšet: průmyslníkům v jejich kancelářích, lidem, kteří zevlují za okny klubů, dělníkům v továrnách a na staveništích, pijákům v hospodách, nevěstkám mezi dveřmi vykřičených domů – těm všem by se měla hlásat sladká zvěst Kristova. Je to smutné pomyšlení, že se jenom bludaři odvažují vzdorovat posměchu davu. To všechno chtěl říct velebné Matce, ale Elvíra vypadala vskutku krásně na své lesklé fotografii, v jejímž rohu bylo napsáno: „Drahým sestřičkám na památku mnoha šťastných včerejšků. Elvíra Sarnová.“ Velebná Matka zdvihla fotografii proti světlu a zkoumala ji pozorně a páter Smith věděl, že pátrá v Elvířiných očích, není-li v nich stopa světské nákazy. On také zkoumal fotografii velmi pozorně: lesklé rty se zdály skoro černé a obočí vypadalo podivně tenké, avšak oči byly tytéž oči, jejichž jasný pohled se na něho kdysi upíral přes oltární mřížku, když podával děvčeti první přijímání.

„Dáme si fotografii za rámeček a pověsíme ji v hovorně,“ rozhodla velebná Matka. „Ale bude s tím pan biskup souhlasit?“ zeptala se Matka Leclercová. „Vím, že je rozkošná, ale je přece jenom herečkou a maminka mi vždycky říkala, že herečky jsou přece jenom herečky, a potom už tam visí fotografie Jeho Svatosti.“

„Pan biskup bude souhlasit, protože ví stejně jako já, že je možné dobře hrát jako vytápět dobře pec nebo se modlit k větší slávě Boží,“ řekla velebná Matka. „A jsem si jista, že ani Jeho Svatost by nic nenamítala. Elvíra Sarnová byla naší žačkou a teď je naší přítelkyní. I když si zvolila nebezpečné povolání, je naší povinností modlit se za ni, aby nesla do cizích zemí lampu, kterou jsme tady pro ni rozsvítili. A i když zklame, bude stále naší povinností modlit se za ni, aby se stala opět dítětem, jakým byla, když chodila k nám do školy.“

Otec Smith by byl za tuto řeč velebnou Matku nejraději objal. Místo toho řekl, že se mu zdá, že má na faře rám, který by se na tu fotografii hodil. Je v něm teď obrázek jednoho přítele, který se stal nedávno apoštolským vikářem kdesi v Tramtárii, ale myslím, že apoštolský vikář rád postoupí svůj rám Elvíře, zvláště když jeho fotografie zatím velmi vybledla. Buď jak buď, přinese ten rám hned zítra. Matky odpověděly, že je to od otce Smitha velmi laskavé, a matka Leclercová dodala, že jim snad všem Elvíra jednou udělá velikou radost tím, že bude hrát

v nějakém filmu roli Bernadetty Soubirousově nebo svaté Terezie Ježíškovy anebo snad dokonce i samé nejsvětější Panny.

Když se cítil otec Smith šťasten, prozpěvoval si cestou po ulici. Když se toho dne vracel do fary, zpíval si Magnificat. Byl tak potěšen tím, co řekla velebná Matka o Elvíře, že skoro křičel. Lidé se za ním ohlíželi a dívali se na něho vyjeveně, ale kněz si toho v svém nadšení nevšiml a dozpíval chvalozpěv až do konce, vykřikuje jím svou vděčnost Bohu v hřmící latině a nic si nedělaje z falešných tónů. Když dozpíval, stál zrovna před kinem signora Sarna. Sám majitel větral právě na schodech svou trojí bradu. „Buona sera, reverendo Padre mio,“ pozdravil ho signor Sarno. „Jdete se podívat, jak hraje má dcerka? Je to rozkošné, velmi dojmavé. Zvlášť scéna v koupelně je náramná, velmi vášnivá, velmi čistá. Bille, zmiz odtud, nebo tě vyhodím.“ A potom se koupe a zpívá Ave Maria, aby ukázala, že není ledažaká holka. Pojd'te se kouknout, reverendo. Najdu vám zvlášť pěkně vycpanou židli.“ Otec Smith se v duchu podívil, že si nevšiml jména Elvíry Sarnové na plakátech; titul Elvířina filmu Láska na hodinu nezněl zrovna hluboce a páter Smith nechtěl ztratit svojí víru v Elvíru a tak se rozhodl, že nepřijme otcovo pozvání.

Signor Sarno se zdál být zklamán, když páter Smith odmítl jeho nabídku, ale tvář se mu vyjasnila, když se ho kněz ze zdvořilosti zeptal, myslí-li, že se věci v Itálii změnily k lepšímu po šesti letech fašistické vlády. „Tenhle Mussolini je největší státník světa,“ řekl Ital. „Udělal z mé země sporádaný dům. Po ulicích se už neválejí kusy špinavého papíru, vlaky nepřijíždějí pozdě, ale všechny jedou přesně na minutu. A brzo z ní udělá také zemi mocnou. Za deset let budeme mít šedesát milionů obyvatelů a potom se mohou ti špinaví Francouzi mít na pozoru. My se zatím připravujeme. V mé zemi bylo zakázáno prodávat Na západní frontě klid, protože my ve fašistické Itálii víme, že žádná země nemůže být velická bez války. Devatenácté století bylo stoletím naší svobody, ale dvacáté století bude stoletím naší moci, říká Mussolini. Evviva il Duce!“ Otec Smith řekl signoru Sarnovi rovnou a tak ostře, jak si to jen směl dovolit při svém kněžském povolání, že pokládá Na západní frontě klid za velikou knihu a ctizálost Mussoliniho za hnusnou věc; ten člověk by měl pochopit, že pravá velikost národů právě tak jako velikost jednotlivců vychází z jejich duše a ne z jejich moci, avšak signor Sarno se jen smál a kroutil hlavou, právě tak, jak kdysi, když ho kněz žádal, aby vzal zpět do práce Anguse McNaba.

Když přecházel ulici k faře, nezpíval už otec Smith žalmy; pomyšlení, že i velicí mužové mohou být tak pošetilí, mu leželo na srdci jako těžké břemeno. Předě dveřmi do fary ho zastavil jakýsi žebrák a žádal ho o almužnu. Nevypadal příliš upřímně, avšak kněz mu dal šilink, ačkoli si to sotva mohl dovolit. Vzpomněl si totiž, že monsignore O'Duffy vždycky tvrdí, že křesťan se má raději zmýlit, když dává, nežli propustit s prázdnou někoho, kdo možná opravdu představuje našeho Spasitele.

z knihy B. Marshalla „Plná slávy“ vybral -zj-

HISTORICKÉ OKÉNKO

NÁBOŽENSKÉ POMĚRY V CÍRKVI A NAŠÍ FARNOSTI ZA KOMUNISTICKÉ TOTALITY – 3. ČÁST

V dolnočermenské farnosti působil od roku 1940 kněz P. Čeněk Ptáček. Nejprve jako kaplan, poté administrátor a nakonec byl jmenovaný farářem naší farnosti. Byl to člověk mírný, nekonfliktní, avšak zásadový, kněz věrný Bohu, církvi a papeži. Po celou dobu komunistické totality udržel farnost, i přes veškerý útlak, ve velmi dobré duchovní i početní úrovni. Přesto však zastrašováním v naší farnosti značně poklesla religiozita. Na počátku 50. let měla naše obec celkem 979 obyvatel, z toho se jich ke katolické církvi hlásilo téměř 82 %. Koncem totality se odhadoval jen v naší obci počet věřících 350 osob z celkového počtu obyvatel 1 297, tj. 27 %.

V nejkřutějších letech náboženského útlatku v počátku 50. let 20. století usilovali zdejší představitelé místní komunistické moci o odstranění kněze z farnosti a tím o oslabení jeho vlivu na věřící. Protože chtěli za každou cenu založit JZD, výhrůžkami a špiclováním vytvářeli ovzduší strachu, nedůvěry a nejistoty. Aby nebyli tehdy věřící sedláci příliš popuzeni, k odstranění kněze nedošlo; ten totiž nezavdal žádnou příčinu. JZD se rodilo těžce, i když jako první byly zabráný farské louky, pole a lesy. Tehdy byl pan farář Ptáček z taktických důvodů „přesvědčen“, aby vstoupil do JZD a dal tak „příklad“ pro sedláky. Tímto aktem jistě předešel mnohým možným komplikacím. Jeden z místních představitelů JZD se tehdy nemohl dočkat té doby, „až se zavře kostel (nazval jej bouda) a bude z něj dobrá družstevní sýpka na obilí“. Služba kněze farnosti byla bedlivě sledována, zvláště jeho kázání. Aby se vyvaroval možného střetu s režimem KSČ, všechna pečlivě psaná kázání po přečtení uschoval. I v kostele byli nasazeni slídilové (bohužel „informátory“ byli i někteří z místních věřících, o nichž se to vědělo), kteří sledovali počty věřících v kostele, politicky angažované osoby přítomné na bohoslužbách a kázání kněze. Informace se soustřeďovaly v sekretariátu církevního tajemníka na ONV v Ústí nad Orlicí, jimž byl jakýsi „tvrdý“ soudruh Zeman. Ten vedl „Registr kněží ve farnostech“ s kádrovými posudky a „prohřešky“; zpracovával i jejich hodnocení. První zápis byl o tom, zda kněz četl či nečetl v r. 1949 komunisty zakázaný pastýřský list arcibiskupa Josefa Berana. V něm arcibiskup upozorňoval na počínající útok KSČ na církev, biskupy, řády, církevní školy i na věřící. Pan farář Ptáček z opatrnosti zakázaný pastýřský list nečetl. Přesto se s jeho obsahem tehdy tajně seznámilo dosti věřících v naší farnosti, aniž by to kněz věděl a byl do toho vtažen.

Od roku 1960 do roku 1969 jsem pracoval na ONV v Ústí nad Orlicí (předtím od roku 1956, vyjma základní vojenské služby, v ONV Lanškroun). Když se ONV v Ústí n/O stěhovalo v roce 1965 do nové budovy, připravil soudruh církevní tajemník k přestěhování registračku na chodbu. V nestřeženém okamžiku jsem ji otevřel a sebral evidenční spisy našeho pana faráře a farnosti. Byl to risk. Registrační listy jsem mu tajně předal. Pamatuji se, že tam bylo uvedeno (psáno volně): pastýřský list nečetl, nekázal proti zakládání JZD, nebrojil proti zabrání farních polí a lesů, při dohlídce předložil psaná kázání, která vždy čte. Byl zde

uváděn počet občanů věřících, navštěvujících bohoslužby, počet žáků ZŠ navštěvující výuku náboženství v jednotlivých třídách a letech. Byly tam uvedeny počty křtů a církevních svateb a pohřbů. Pečlivě byly zde zaznamenány údaje o ukradeném farním nemovitém majetku (pole, lesy, louky, jejich parcelní čísla a výměry, zabraný hospodářský inventář). Dále zde byl odkaz na sdělení „informátorů“ z obce, která zde však nebyla přiložena a nebyla uvedena ani jejich jména. Udařač byl i mezi členy kostelního sboru. Sám jsem měl o něm poznámku ve svém kádrovém posudku, který mi byl předán při mé politické rehabilitaci v roce 1991; byla zde jen uvedena tajná šifra. Jméno jsem neznal a nikdy jsem po něm, ani po roce 1989, nepátral. Pan farář Ptáček pro vysokou návštěvnost bohoslužeb v kostele a poměrně vysokou účast žáků na vyučování náboženství nebyl „církevním tajemníkem“ příliš dobře hodnocen. Ten dokonce navrhoval i jeho přemístění, k němuž však z neznámých důvodů nedošlo. Nevím, co se stalo s Registračním listem. Zřejmě byl, jako mnoho jiných dokumentů, po smrti P. Ptáčka vyhozen. Dnes by to byl cenný historický dokument o době persekuce naší farnosti a kněze. Po roce 1989 kádrové materiály referent ze zvláštního oddělení ONV skartoval, jako mnoho jiných kádrových dokumentů.

Dosti epizod z totality mi důvěrně sdělil náš pan farář, měl jsem jeho důvěru. Teď již je možné některé z nich sdělit veřejně. Církevní tajemníci (příslušníci StB) naléhali na kněze, aby se ve farnostech nezvonilo, že prý zvony ruší ze spánku pracující z nočních směn; kostelník pan Josef Appl neuposlechl a zvonil dál s poukazem na to, že i za Němců se zde zvonilo, ač to bylo zakázané. Také školy se z nařízení referátů školství ONV činily, zvláště v době tzv. normalizace. Učitelé ZŠ byli nuceni chodit po rodinách a přemlouvat rodiče, nezapisovali děti na náboženství. Bohužel v některých rodinách měli úspěch a rodiče děti ze strachu odhlásili, aby se dostaly k dalšímu studiu. Také se „šušovalo“, že byl pan farář odposloucháván za dveřmi tříd, kde učil náboženství.

Když náš pan farář žádal koncem 70. let církevního tajemníka o souhlas, aby dovolil ulít pro farní kostel sv. Jiří dva nové zvony, aby se šetřil starý historický zvon z roku 1536, řekl mu církevní tajemník Zeman (kněze zásadně nazýval „ti všiváci“, na vlastní uši jsem jej slyšel, když jsem s ním na brigádě sbíral brambory), aby vstoupil do kolaborantského kněžského sdružení „Pacem in terris“, pak že povolení dostane. Pan farář mu řekl, že nevstoupí a bude se zvonit na starý zvon, dokud nepukne, pak už nebude zvon nikoho rušit ani rozčilovat. A to zřejmě zabralo, neboť „proticírkevník“ později jeden zvon dovolil; „Panna Maria – Královna míru“ byl ulit ve zvonařské dílně Manouškových na Zbraslavi. Byl posvěcen a zavěšen ve věži farního kostela sv. Jiří v roce 1981, samozřejmě za dohledu církevního tajemníka.

Ten se účastnil i kněžských porad vikariátu byl a vždy lákal do řad PiT různými nabízením výhod (zvýšení nuzného platu, funkční povýšení, lepší fary, shovívavost a jistě další výhody). Lámal i P. Ptáčka, ale bezvýsledně. Jednou řekl tajemníkovi, že i Němci jej nedonutili vstoupit do kolaborantského „Souručenství“.

pokračování příště; Vladimír Jansa

CO SE DĚJE VE FARNOSTI

FARNÍ ODPOLEDNE

Milí farníci,

tak si tak v klidu pracuji, když v tom mi zazvoní mobil. Mrknu na displej a vidím, že volá Anička Motlová. Copak mi jenom chce? Přijímám tedy hovor a během chvilky je mi vše vysvětleno. Jednoduše řečeno, mám něco napsat do Poutníku k farnímu odpoledni. Aničce článkuček přislíbím a už mám plnou hlavu toho, co vám mám napsat.

Ti z Vás, kdo jste tam byli, jedli, pili, hodovali, se mnou snad budete souhlasit, že se farní odpoledne opět vydařilo. Sluníčko svítilo, mráčky nám přinesly příjemný chládek a pár dešťových kapek přineslo příjemné osvěžení.

Během chvilky se zaplnily tácky různými dobrotami od nás – farníků. Vařila se káva, točilo se pivo, limo. Nechyběly ani klobásy připravované v zánovní udírně, kterou tentokrát zapůjčil pan Martin Moravec z Verměřovic. Stany, nádobí atd. pro toto odpoledne opět zapůjčili Orlové.

Snad už si naše tradiční farní odpoledne nedokážeme představit bez doprovodu dechové hudby. Velké poděkování patří panu Pavlu Vašíčkovi, který i přesto, že jsme mu termín akce sdělili poměrně pozdě, kontaktoval spoustu muzikantů. Celkem 13 statečných jeho pozvání přijalo a rádi nám zahráli. Otec Jenda se zde mimo jiné projevil jako vášnivý tanečník a k tanci vyzval několik žen z farnosti (které stihl:)).

Anička a Magda Motlovy si již tradičně připravily kulturní program. Nejprve nám Magda četla pohádku, do které zapojila všechny farníky. Oproti běžné pohádce byly postavy v jejím příběhu poněkud neobvyklé. Byly jimi například ministranti, chrámový sbor, varhaníci, katecheti, kněz, odklízecí čtyři sněhu, spolčo apod. Ano tato podobnost není zcela náhodná. Když si ještě představíte, že pokud se někdo z farníků v těchto aktivitách našel, měl nahlas zvolat „ACH“. Během chvíle pak vzdychal celý farní dvoreček:). O dalších aktivitách se pravděpodobně dozvíte od nějakého jiného pisatele. Já jsem musela na chvíli tuto pěknou akci opustit, a proto mi další kulturní program utekl.

Děkuji všem, kteří jste se jakkoli zapojili do příprav, průběhu, úklidu,... Děkuji také vám, kteří jste toto odpoledne podpořili svojí účastí. Bez vás všech by tato akce nemohla být takto zdařilá.

Marie Pecháčková

MILÉ MOJE SPOLUPRACOVNICE

na programu pro farní odpoledne, Terezko Vávrová, Aličko Adamcová, Magdalénko a Eliško!

Tímto vám veřejně děkuji za vynikající spolupráci při přípravě i realizaci programu! Je radost se sejit nad společným dílem právě s vámi, které s humorem, radostí, nadhledem a láskou dáváte dohromady střípky, které potom tvoří jeden (téměř) dokonalý celek!

Děkuji také pastýři pohádkového stáda za jeho odvalu a připravenost ke komunikaci a porozumění se svými ovečkami, za to, že se nechává vést Duchem svatým, přestože ho vede cestami nástrah a plnění úkolů, a nenechává se svést našeptávači na scestí.

A děkuji také všem, kteří se nebáli (nebo báli, ale stejně se nechali „najmout na vinici“) a koniny námi vymyšlené krásně zhmotnili ať už do zvukového „ach“, nebo jako něžné a jásající ALELUJA!!!

-AM-

FARNÍ ODPOLEDNE – JINÝ POHLED

V neděli 8. srpna od 15 h se ve farním dvoře uskutečnilo setkání farníků pod názvem „Farní odpoledne“. Ti z vás, kdo tam nebyli nebo nemohli být, se jistě rádi alespoň něco málo o této akci dozvědí.

Už z daleka bylo slyšet tjarátjatrátidlitidlibumtaratabum, to jak dechová hudba zvesela vyhrávala. Brána byla otevřená dokořán, že by i královský kočár mohl přijet. To se však nestalo. Zato jsme se dozvěděli, jak vznikl název „pohádková farnost“. Při vyprávění pohádky si někteří přítomní dokonce i několikrát povzddechli: „Ach“, když o nich byla řeč. To byl totiž úkol pro pozorné posluchače. Dozvěděli jsme se, kterak se farnost ocitla v ohrožení, protože na Hůře se usídlil zlý drak, ale farníci se nezalekli, zmobilizovali síly, každý popadl, co mu přišlo pod ruku a jali se po menších i větších skupinách vyrazit do boje s drakem. A jak to dopadlo? Inu dobře, jako v každé správné pohádce. Přihnal se „Vichr z hor“, v osobě otce Jana, a ten byl s drakem rychle hotov. Někdo může namítnout, že farníci se k boji vlastně ani nedostali, ale tak to přece není. Vždyť už jen samotné odhodlání a to, že se vydali na cestu, muselo být těžké, ne? A vůbec, byla to jen pohádka, ale na druhou stranu, jak se říká: „Na každém šprochu ...“. Dále musel otec Jan prokázat nejrůznější dovednosti, například předvádět pantomimou výrazy a citáty. Došlo i na rytmiickou píseň s kytarovým doprovodem, která byla první zkouškou, dále generálkou, vystoupením a zároveň derniérou, protože už se nebude opakovat. A kdo že se o tak bohatý program nejvíce zasloužil? Jistě to nevím, ale myslím si, že u Motlů se občas takové nápady objeví ☺.

Kromě toho na terásce teklo proudem pivečko a limča a pokud někdo vešel do kuchyňky na faře, jen těžko se mu odcházelo s prázdnou. Ta vůně nejrůznějších sladkostí, řezů, upečených buchet a čerstvě uvařené kávy člověka jen tak nepustí. A pro ty, kdo si na sladké moc nepotrpí, byly v udrně neméně voňavé klobásky, které si na této akci vydobily svoje pevné místo. Atmosféru setkání dokreslovaly děti nejrůznějšího věku od těch nejmenších v náručí, přes starší na pískovišti nebo na houpáčkách, až po ty nejstarší, kteří honili míč nebo sebe navzájem. Zkrátka bylo to fajn farní odpoledne a nic na tom nezmění ani fakt, že v závěru malinko sprchlo.

Pavel Mareš

POUTNÍČEK

MILÉ DĚTI,

prázdniny končí a opět se, pokud to vládní opatření umožní, vrátíme do škol. S radostí a plesáním se budeme učit vše takřikajíc „důležité k životu“, ale co vzdělávání se ve víře? Určitě jste již všechny přihlášeny na hodiny náboženství. Bude to však stačit? Jednu hodinu týdně? Samozřejmě se tam dozvíte spoustu důležitých informací, které by měl každý křesťan znát, ale je velmi důležité si i hledat svou vlastní cestu k Pánu. Např: chodit do kostela, číst si v Bibli, či snad plnit úkoly v Poutníčkovi?

Protože je teprve začátek školního roku, položím vám pár otázek na rozehrátí.

- 1) Víte, jaký je váš křestní patron?
- 2) Víte jaký svatý má na vaše narozeniny svátek?
- 3) Znáte patrony svých rodičů, jak křestní tak biřmovací?
- 4) Pokud máte sourozence, kteří jsou jejich patroni?
- 5) Napadá vás nějaký patron žáčků, studentů?

-em-

MLADÝ POUTNÍK**POKRAČOVÁNÍ SPOLČÁCKÉ POUTI**

Další noc jsme strávili kousek od rozhledny v Salaši. Cestou jsme se posilnili modlitbou růžence a také se zchladili v nějakém tom „čistším rybníčku“. Třetí den jsme zdárně doputovali na Velehrad. Někteří si postavili stan, někteří spali pod širákem a byli tam i tací, kteří si sebou přinesli hamaky či houpací síť. Večer 4. července jsme šli na již tradiční Večer lidí dobré vůle, poslechli jsme si krásný koncertík a také jsme zašli na téměř půlnoční mši, kde se většinou, díky velice namáhavé túře a možná krapet delším, ale velice zajímavým kázáním, zavírala očka. Ale tato mše nás dostatečně nabudila; rozhodli jsme se ještě nejít spát. Zašli jsme si menší občerstvení, pizza nám přišla celkem vhod, ale pak již šlo se do našeho skvělého tábořiště.

Další den byl již předposlední den našeho puťáku, byl to Den D – Svátek slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Samozřejmě se naše spolčo vydalo na mši, která se odehrávala před Bazilikou Nanebevzetí Panny Marie a svatého Cyrila a Metoděje. Někteří z nás se dokonce stali slavnými, část našeho spolča se objevila na stránkách Novinky.cz či Blesk.cz.

Po vynikajícím svátečním obědě v táboře jsme vyrazili na Širuch, to jest takové větší koupálko ve Starém Městě kousek od Velehradu, kam se již tradičně chodíme zchladit, trochu se (u)topit, když nás moc brzy neokřiknou plavčíci kvůli bezpečnosti tak pak také stavíme ... No co to vlastně stavíme? Co byste řekli vy? Je to pyramida? Nebo věž? Nebo byste vymysleli ještě trefnější název?

Poslední den jsme po sobě jen uklidili tábořiště a těšili se domů, unavení, poštipaní komáry, pokousaní od klíšťat, ale naplnění skvělými zážitky se super partou.

INFORMACE Z 8. JEDNÁNÍ PASTORAČNÍ RADY FARNOSTI

Dne 29. července 2021 se konalo 8. jednání Pastorační rady farnosti (PRF) Dolní Čermná, na kterém byly projednány tyto záležitosti:

Farní odpoledne - bude se konat v neděli 8. srpna 2021 od 15 hod. na farní zahradě. Členové PRF si rozdělili úkoly, aby bylo zajištěno vše potřebné pro tuto akci.

Vybavení liturgického prostoru ve farním kostele v Dolní Čermné – otec Jan předložil návrh na zhotovení nového liturgického vybavení pro farní kostel, který by více korespondoval se starým oltářem. Ambon, svícen na paškál a křtitelnice potřebují vyměnit (červotoč, nestabilita, nepraktičnost, apod.). Náklady na pořízení uhradí sponzor. PRF nový oltář – obětní stůl – nechce měnit. PRF navrhuje ambon, svícen a křtitelnici nechat zhotovit, ale zpracovat jiný návrh (méně zdobný).

Oprava hodin na věži farního kostela – PRF souhlasí s opravou, je nutno vytipovat specializovanou firmu, zjistit cenovou nabídku.

Zpovědnice – brzy bude hotová zpovědní místnost do farního kostela, PRF diskutovala o možnostech naložení se stávající starou zpovědnicí, která je nepraktická pro další využití.

Zájezd na Slovensko u příležitosti návštěvy Svatého Otce (středa 15. 9. do Šaštína) – mše sv. by se měla konat v 10 hod.; nejdříve bude třeba zjistit, jaká opatření budou pro tuto akci platit, nutno oslovit organizátory na Slovensku či prověřit, zda jsou k dispozici podrobnější informace např. na webových stránkách biskupství; poté zjistit zájem farníků.

Den Bible – s ohledem na další akce z Pastoračního plánu a možnosti konání v Orlovně by přicházel v úvahu termín 20. listopadu 2021.

Pout' na Mariánské Hoře - 11. a 12. září; připravuje se plakát s programem pro prezentaci; mše sv. budou v obvyklých časech - v 7:30 hod. (bude sloužit Mons. Pavel Boukal, kancléř diecézní kurie), v 10 hod. (bude sloužit Mons. Charles Daniel Balvo, apoštolský nuncius v ČR) a v 16 hod. Bude i sobotní program (mše sv., křížová cesta a adorace), který zajistí mládež. Letos bude na pouti zajištěno občerstvení. Bude nutno respektovat aktuální epidemiologická opatření, platí pro pořadatele i účastníky. Členové PRF si rozdělili úkoly související s přípravou a organizací pouti a zapojením do liturgie při mších.

Sekání trávy kolem fary - je nutno řešit dosekávání (spodní i horní části nad farou) a sekání dvora. Potřebné stroje a benzin by se pokusila zajistit farnost; PRF navrhuje oslovit farníky, vytvořit skupinky na zajištění této služby.

Zpracovala: Hana Vágnerová

PŘÍBĚH SVATÉ LUDMILY PROPOJUJE CELÉ ČESKÉ DĚJINY

Od smrti svaté Ludmily uplyne 16. září 1100 let. Pojďme si ji připomenout. Narodila se patrně roku 860 pšovskému knížeti Slaviborovi (Pšov = Mělník). Podle staroslověnské legendy ale Ludmila možná pocházela ze srbské země. Byla vychována jako pohanka. V roce 874 (nebo 875) byla jako velice mladá sezdána s prvním historicky doloženým knížetem pocházejícím z přemyslovského rodu Bořivojem I., podle pověsti potomkem mýtické kněžny Libuše. V prvním roce manželství, kdy jí bylo asi 15 let, se jim narodil syn Spytihněv (875–915), pozdější kníže. Poté měla Ludmila ještě nejméně tři syny a tři dcery. Známý je syn Vratislav (888–921), který také vládl české zemi. V roce 882 byli Bořivoj I. a posléze i Ludmila pokřtěni na Moravě (v době vlády knížete Svatopluka), a to přímo slovanským věrozvěstem, arcibiskupem Metodějem. Přijetí křesťanství umožnilo Přemyslovcům upevnit svoje postavení v Čechách.

Po smrti Svatopluka vyjednal Spytihněv smír a podřízení kmene Východofranské říši, zřekl se spojení s Moravou a zahájil zhruba dvě desítky let trvající poměrně stabilní období vlády Ludmiliných synů. A to přesto, že se střední Evropa ocitala pod tlakem nájezdů Maďarů. Když roku 915 zemřel, ujal vlády jeho mladší bratr Vratislav. Ludmila se již v té době patrně mohla věnovat výchově svých vnuků Václava a mladšího Boleslava, synů Vratislava a jeho ženy Drahomíry. Uvádí se, že Ludmila byla vždy mírná, laskavá a spravedlivá. Svě děti, a později také vnuky vychovávala v úctě ke vzdělání a v lásce k Bohu.

V únoru 921 Vratislav umírá, Václavovi je 14 let a Ludmila vládne s Drahomírou do jeho zletilosti. Ale vláda není bezkonfliktní. Zde je nutno s předstihem podotknout, že s Václavovým věkem jsou trochu potíže: podle legendistů se zdá mladší, podle antropologů, kteří zkoumali jeho ostatky, zase o něco starší. Dá se říct, že čtrnáct let je tak trochu průměr, který odpovídá některým zprávám a není v příliš velkém konfliktu s oběma verzemi. Není ani vyloučeno, že se v rámci dalších výzkumů dočkáme ještě nějaké změny v biografiích nejstarších knížat a kněžen. Ale vraťme se do roku 921.

Ludmila i Drahomíra se mohly jako vdovy po Přemyslovcích obě ucházet o moc. Drahomíra se ujala regentské vlády za své nedospělé syny, výchova následníků ale zůstala v rukou Ludmily. Neshody mezi oběma ženami mohly souviset i s vývojem mezinárodní situace. Drahomíra chtěla spolupracovat spíše se Saskem, Ludmila patrně věřila více v orientaci na Bavorsko; ale s křesťanskou pokorou předešla konfrontaci odchodem na Tetín (u Berouna). Drahomíra se však rozhodla situaci vyřešit definitivně. V noci z 15. na 16. září 921 najatí vrazi Tunna a Gomon Ludmilu na Tetíně usmrtili. Traduje se, že použili její vlastní závoj či šál. Proto se později stal atributem svaté Ludmily závoj nebo šála, ale i knížecí koruna. Drahomíra poté nad místem vraždy dala postavit chrám sv. Michala, podle legend proto, aby zázraky, které se po smrti Ludmily v Tetíně děly, nebyly přičítány jí, ale světcí Michalovi. V roce 925 nechal mladý kníže Václav přenést ostatky své babičky z hradíště Tetín do kostela sv. Jiří na Pražském hradě.

Ludmila je v českých dějinách důležitou postavou, spojenou s příběhem vzniku křesťanského českého státu. Slovo stát není přesné, šlo spíše o jakousi širší doménu prvních známých Přemyslovců. Protože se ale právě z této domény časem vyvinulo knížectví a království, jehož kontinuita sahá až do 20. století, kdy na teritoriu tohoto království vznikl obnovený samostatný československý a pak český stát, vnímáme to jako součást jednoho příběhu. Ludmila stojí na jeho začátku, a pokud můžeme z pramenů soudit, hrála při tom významnou roli. Představuje navíc osobnost, která byla připomínána jako světice, patronka a symbol – podobně (i když ne tak výrazně) jako svatý Václav, její vnuk. Příběh svaté Ludmily je tedy propojen s celými českými dějinami. Sama christianizace, do níž se měla Ludmila aktivně zapojit, je pak důležitou změnou, která v podstatě odstartovala konkrétní příběh českých dějin a zapojila oblast Čech do kulturního prostoru širší Evropy.

Postupně byla Ludmila stále více uctívána a její kult se rozšířil hlavně ve 12. století, když byla svatost Ludmily potvrzena v roce 1143 papežským legátem během jeho pobytu v Praze. Svatá Ludmila je patronkou Čech, babiček, matek a křesťanských vychovatelů.

za využití akt FF UK (Jakub Izdný) a Wikipedie sestavil -zj-

LEKTORSKÁ SLUŽBA V DOLNÍ ČERMNÉ A NA MARIÁNSKÉ HOŘE

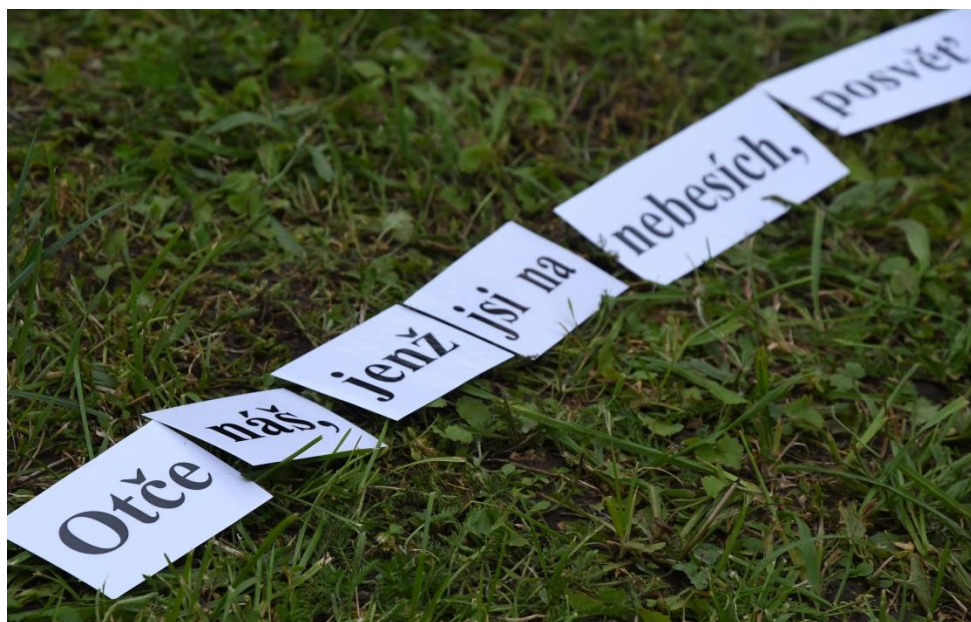
září 2021		1. čtení	2. čtení	přímluvy
neděle 5. 9. 23. neděle v mezidobí	7:30	Vávrovi 264	Pecháčkovi 53	Adamcovi 18
	9:00	Marešovi 408	Židkovi 65	Šebrlovi 415
	16:00	Jurenkovi 160	Jansovi 7	Bednářovi 92
neděle 12. 9. 24. neděle v mezidobí	7:30	pout' na Mariánské Hoře		
	10:00			
	16:00			
neděle 19. 9. 25. neděle v mezidobí	7:30	Dvořákovi 406	Svobodovi 377	Macháčkovi ml. 60
	9:00	mše svatá zaměřená pro děti		
neděle 26. 9. 26. neděle v mezidobí	7:30	Svobodovi 252	pan Filáček 332	Němečkovi 170
	9:00	Pecháčkovi 330	Faltusovi 356	Klekarovi 292

Děkujeme všem za zapojení do lektorské služby. Prosíme však, abyste se před mší svatou zastavili v sakristii pro lekcionář nebo knihu přímluv. Tím budeme vědět, že je služba zajištěna. Pokud dopředu víte, že číst nemůžete, požádejte, prosím, někoho o zastoupení. Pokud má někdo další zájem o tuto službu (nebo naopak číst už nechce), ozvěte se mi. Nemusí to být celé rodiny, ale i jednotlivé osoby. Těším se na naslouchání Božího slova z vašich úst.

-jl-

Farní odpoledne (neděle 8. 8. 2021)

Farní odpoledne (neděle 8. 8. 2021)

POUTNÍK – ZÁŘÍ 2021

Vydává: farnost sv. Jiří, 561 53 Dolní Čermná 1

Internet: dolnocermenska.farnost.eu, farnostsnu.cz, Bankovní spojení: 155816135/0300
 Redakční rada: Zdeněk Ježek -zj-, P. Jan Lukeš -jl-, Anna Motlová -AM-, Eliška Motlová -em-

Grafické zpracování: Alice Adamcová, Jiří Adamec

Tisk: HEAT-TECH s.r.o., Dolní Čermná 231

Uzávěrka příštího čísla: 18. 9. 2021. e-mail pro příspěvky: chmup@seznam.cz

Výrobní náklady jednoho výtisku – 20 Kč

NEPRODEJNÉ, pouze pro vnitřní potřebu farnosti; je možná finanční spolupráce. **DĚKUJEME**